

Michal Tuláček

Kosmické právo

Space law

Součást Mezinárodního práva

- Jde o mezinárodní smlouvy a obyčeje
- Zavazuje státy, ne osoby
- Státy jsou odpovědné za to, aby bylo toto právo dodržované
- Řeší možnosti využití kosmu, odpovědnosti za škodu,

Vesmír je mezinárodní prostor

- Další mezinárodní prostory jsou Antarktida a volné moře (+ mořské dno)
- Obecně platí zásada mírového využití mezinárodních prostorů
- Společné dědictví lidstva
 - Zákaz přivlastnění

Území státu

- V klasickém pojetí:
 - země ohraničená hranicemi
 - Pobřežní moře
 - Vše pod a vše nad povrchem
 - Nikdo nemá právo pohybovat se státním územím bez souhlasu příslušného státu
 - Výjimkou je právo pokojné plavby v pobřežním moři
- Dle kosmického práva území státu končí ve výšce nejnižší možné orbity umělých družic
 - Není stanovené přesněji, jde o výšku cca. 100 km

Počátky kosmického práva

- První myšlenky Vladimír Mandl 1932
- Fakticky prohlášením SSSR a USA, že v průběhu mezinárodního geofyzikálního roku vypustí umělé družice
- 4. října 1957 vypuštěn Sputnik
 - Státy neprotestovaly proti narušení výsosti svého území
 - Mnoho z nich naopak blahopřálo SSSR k úspěchu

Prameny kosmického práva

- Kosmická smlouva
- Dohoda o pomoci kosmonautům a jejich návratu a o vrácení předmětů vypuštěných do kosmického prostoru
- Úmluva o mezinárodní odpovědnosti za škody způsobené kosmickými objekty
- Úmluva o registraci objektů vypuštěných do kosmického prostoru
- *Dohoda o měsíci*
- *Soft law*

Obsah kosmického práva

- Kosmický prostor je volně přístupný výzkumu a využívání všech států
- Mírové účely
 - Ale možno provádět výzkum pomocí vojenských osob
- Kosmonauti jsou vyslanci lidstva
- Zákaz jaderných zbraní
 - Ale je povolen jejich průlet (balistické střely)

Zákaz přivlastnění

- Soukromé vlastnictví
 - Lunar embassy
 - Odporuje kosmické smlouvě
 - Výslovně odporuje Dohodě o měsíci
 - Ve Španělsku si Angela Duranová zaregistrovala vlastnictví slunce
- Rovníkové státy si chtěly přivlastnit geostacionární orbitu (omezený zdroj)
 - Nesetkalo se s pochopením

Jiné civilizace

- Kosmické právo je antropocentrické
- Základem mezinárodního práva je konsensus smluvních stran
 - s mimozemšťany se žádná dohoda (pravděpodobně) neuzavřela
- V případě jejich objevení by bylo nutné definovat zcela nové právo, mezisvětové.

Otázky?

- Děkuji za pozornost